

Samenvatting

Het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen (LIJ) is een screenings- en risicotaxatie-instrument ontwikkeld voor 12- tot en met 17-jarigen die met politie in aanraking komen. Het LIJ wordt afgenomen in verschillende fasen. De eerste fase start op het moment dat een jongere als verdachte bij de politie binnenkomt. Dan wordt op geautomatiseerde wijze het recidiverisico van een jongere berekend op basis van een aantal statische factoren waarover de politie de beschikking heeft, de zogenoemde pre-select Recidive. Voor de jongere die volgens de pre-select Recidive een midden tot hoog recidiverisico heeft of waarbij sprake is van een ernstig delict en/of in verzekeringstelling, wordt door de Raad voor de Kinderbescherming instrument 2a ingevuld. Op basis van tien verschillende leefgebieden, domeinen genoemd, worden risico- en beschermende factoren in kaart gebracht en eventuele zorgsignalen. De domeinen betreffen gezin, school, werk, vrije tijd, relaties, alcohol- en drugsgebruik en gokken, geestelijke gezondheidszorg, attitudes, agressie en vaardigheden. Instrument 2a levert een rapport op met onder andere een dynamisch risicoprofiel (DRP). Wanneer een jongere een hoog risicoprofiel heeft of een midden risicoprofiel en op minimaal één van de domeinen hoog scoort, start de raad met een uitgebreider onderzoek met behulp van instrument 2b. Met instrument 2b wordt aanvullende informatie verzameld over de domeinen waarover met instrument 2a reeds informatie verzameld is. De informatie verkregen uit instrument 2b wordt onder andere gebruikt om te bepalen welke strafrechtelijke aanpak en eventuele zorg een jongere nodig heeft.¹

Het doel van dit onderzoek is om te bepalen of de gegevens afkomstig uit de instrumenten 2a en 2b van het LIJ gebruikt kunnen worden voor het geven van beleids- en managementinformatie over de profielen van jongeren in de strafrechtketen en voor het beter kunnen duiden van ontwikkelingen in (herhaalde) criminaliteit onder jongeren. In dit rapport is daarom specifiek gekeken of op basis van het LIJ profielen van jongeren binnen de strafrechtketen te onderscheiden zijn en wat de relatie van deze profielen met recidive is. Op basis van eerder onderzoek naar profielen van jeugdige delinquenten verwachten we dat de jongeren uit het LIJ een heterogene groep vormen. Met meer inzicht in de diversiteit van jeugddelinquenten die met politie en justitie in aanraking komen, kunnen er wellicht passender interventies ingezet of ontwikkeld worden. Bijkomend doel van het onderzoek is om na te gaan of de informatie uit het LIJ structureel beschikbaar gesteld kan worden voor onderzoeksdoeleinden. Tevens is gekeken voor welke jongeren binnen de jeugdstrafrechtketen informatie uit het LIJ beschikbaar is en naar de kwaliteit van deze data. De volgende onderzoeksvragen worden in het onderzoek beantwoord:

- 1 Op welke wijze is informatie uit het LIJ beschikbaar te maken voor onderzoeksdoeleinden?
- 2 Voor welke jongeren binnen de jeugdstrafrechtketen is informatie uit het LIJ beschikbaar en wat is de kwaliteit van deze informatie?
- 3 Wat is het profiel van jongeren in de jeugdstrafrechtketen, of deelpopulaties daarbinnen, volgens de risico- en beschermende factoren uit het LIJ?

¹ Ten tijde van dit onderzoek is de benaming van instrument 2a en instrument 2b in de jeugdstrafrechtketen aangepast naar Ritax A en Ritax B. In dit onderzoek worden de termen instrument 2a en instrument 2b gehanteerd.

- 4 Op welke wijze kan het LIJ of specifieke informatie uit het LIJ bijdragen aan recidiveonderzoek onder jeugdige daders?

Methode

Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen is gebruikgemaakt van risico- en beschermende factoren uit het LIJ verkregen door afname van de screeningsinstrumenten 2a en 2b. Voor dit onderzoek is gebruikgemaakt van een door de Justitiële Informatiedienst (Justid) aangeleverd bestand ten behoeve van een eerder door de Universiteit van Amsterdam uitgevoerd normeringsonderzoek naar het LIJ. Dit betrof alle gegevens van de screenings-instrumenten 2a en 2b die tussen 6 juli 2012 en 31 december 2013 waren ingevuld door de Raad voor de Kinderbescherming.

Om profielen van jongeren in de jeugdstrafrechtketen te onderscheiden, zijn *latent profile analyses* gehanteerd op basis van informatie uit de instrumenten 2a en 2b van het LIJ. Hierbij zijn de profielen apart berekend voor de groep jongeren waarbij alleen 2a is afgenomen (N=6.206) en jongeren waarbij zowel instrument 2a als instrument 2b (N=4.596) is afgenomen. Hiervoor is gekozen vanwege het verschil in het aantal items per instrument. In instrument 2b wordt namelijk aanvullende informatie verzameld over de domeinen waarover met instrument 2a reeds informatie verzameld is.

Voor het berekenen van de recidive wordt aangesloten bij de gestandaardiseerde werkwijze van de recidivemonitor van het WODC. Dit houdt in dat gebruik wordt gemaakt van de gegevens uit de Onderzoeks-en Beleidsdatabase Justitiële Documentatie (OBJD). Het gebruik van de OBJD impliceert dat alleen delicten die onder de aandacht komen van het Openbaar Ministerie (OM) in kaart worden gebracht. In dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen twee ernstcategorieën van recidive: algemene recidive (strafzaken naar aanleiding van alle typen delicten) en zeer ernstige recidive (strafzaken naar aanleiding van delicten waarvoor volgens het volwassen strafrecht een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van acht jaar of meer opgelegd kan worden).

Belangrijkste resultaten

De belangrijkste resultaten van dit onderzoek hebben we per onderzoeksvraag beschreven.

- 1 *Op welke wijze is informatie uit het LIJ beschikbaar te maken voor onderzoeksdoeleinden?*

De informatie die afgenomen wordt met de screeningsinstrumenten 2a en 2b wordt geregistreerd in het IFM-LIJ (Intelligente Formulieren Module – LIJ) dat beheerd wordt door de Justitiële Informatiedienst (Justid). Er bestaat nog geen oplossing om gegevens uit het LIJ structureel uit het IFM-LIJ te halen. Voor onderzoeksdoeleinden is deze behoefte wel aanwezig. De wens is om tussen de betrokken partijen, Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdreclassering, Justitiële Jeugdinrichtingen en het Ministerie van Justitie en Veiligheid afspraken te maken om de LIJ-gegevens structureel te kunnen ontsluiten. Momenteel zitten de betrokken partijen met Justid in de verkennende fase om in kaart te brengen welke verschillende technische oplos-

singen mogelijk zijn. De verwachting is dat medio 2021 het structureel ontsluiten van de data mogelijk wordt gemaakt.

2 Voor welke jongeren binnen de jeugdstrafrechtketen is informatie uit het LIJ beschikbaar en wat is de kwaliteit van deze informatie?

Op basis van de gegevens die voor dit onderzoek beschikbaar zijn gesteld kunnen we geen uitspraken doen of het LIJ bij alle jongeren binnen de strafrechtketen voor wie het LIJ bedoeld is, wordt afgenomen. De voor dit onderzoek ontvangen dossiers uit het LIJ zijn afgerond in de tweede helft van 2012 of in 2013. Koppeling van deze gegevens aan de OBJD geeft geen volledig beeld van de jongeren bij wie geen LIJ is afgenomen. Er kunnen namelijk jongeren in de OBJD voorkomen die weliswaar in de tweede helft van 2012 of in 2013 een delict hebben gepleegd, maar waarvan wij geen LIJ-gegevens hebben, omdat het LIJ in een andere periode is afgenomen. Daarnaast komt een deel van de jongeren uit de jeugdstrafrechtketen niet terug in de dossiers van het LIJ. Het is bekend dat bij circa 30% van de jongeren het LIJ niet wordt ingevuld. Redenen daarvoor kunnen zijn het weigeren van medewerking door de jongere of de onmogelijkheid om het LIJ voldoende in te vullen vanwege het ontbreken van informatie op meerdere domeinen, zoals bij alleenstaande minderjarige vreemdelingen bij wie geen informatie over het gezin of school beschikbaar is. Vermoedelijk gaat het hierbij om een groep die in kwetsbare omstandigheden opgroeit en missen we een deel van de informatie om een volledig beeld te kunnen schetsen van de jongeren in de jeugdstrafrechtketen. Daarom is het niet mogelijk om in het huidige onderzoek conclusies te trekken voor welke jongeren binnen de jeugdstrafrechtketen informatie uit het LIJ beschikbaar is.

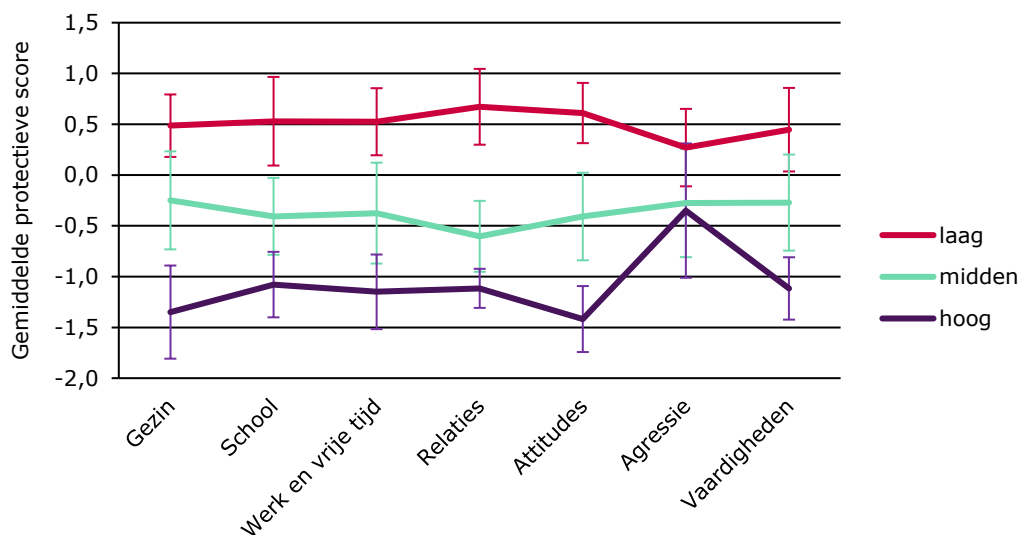
In eerder onderzoek is ook aandacht besteed aan de betrouwbaarheid en validiteit van het LIJ. In het normeringsonderzoek uitgevoerd door onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam komt naar voren dat bij een aantal items hoge percentages ontbrekende waardes bestaan (70% of meer) en dat voor de helft van de items sprake is van een zwakke samenhang met recidive. Deze bevindingen waren echter verklaarbaar. De items met hoge percentages ontbrekende waardes hebben betrekking op een select deel van de onderzoeksgroep. In het domein werk komen er bijvoorbeeld vragen aan bod over het hebben van een baan, terwijl de meeste jongeren nog niet werkzaam zijn. Dit wordt in de data geregistreerd als missende waarde. De zwakke samenhang met recidive is in lijn met eerder onderzoek dat dynamische risicofactoren kleine effecten laten zien op het voorspellen van recidive. Bovendien zijn de items uit het LIJ niet alleen bedoeld voor het vaststellen van het recidiverisico, maar worden deze ook gebruikt om zorgsignalen van een jongere te identificeren.

In het huidige onderzoek is voor een deel rekening gehouden met de bevindingen uit eerder onderzoek door voort te borduren op de resultaten uit het normeringsonderzoek. In de huidige studie zijn alleen de items meegenomen waaruit een significante samenhang met recidive is vastgesteld. Verder is in dit onderzoek gekeken naar de volledigheid en accuraatheid van de persoonsgegevens. Van de aangeleverde gegevens uit dossiers van het LIJ kon voor het merendeel (88% van de groep) justitiële documentatie gevonden worden. Analyses op de niet gevonden groep tonen aan dat de externe validatie gewaarborgd blijft. In vergelijking met de jongeren waarbij een JDS gevonden is, laat deze groep geen afwijkende scores zien.

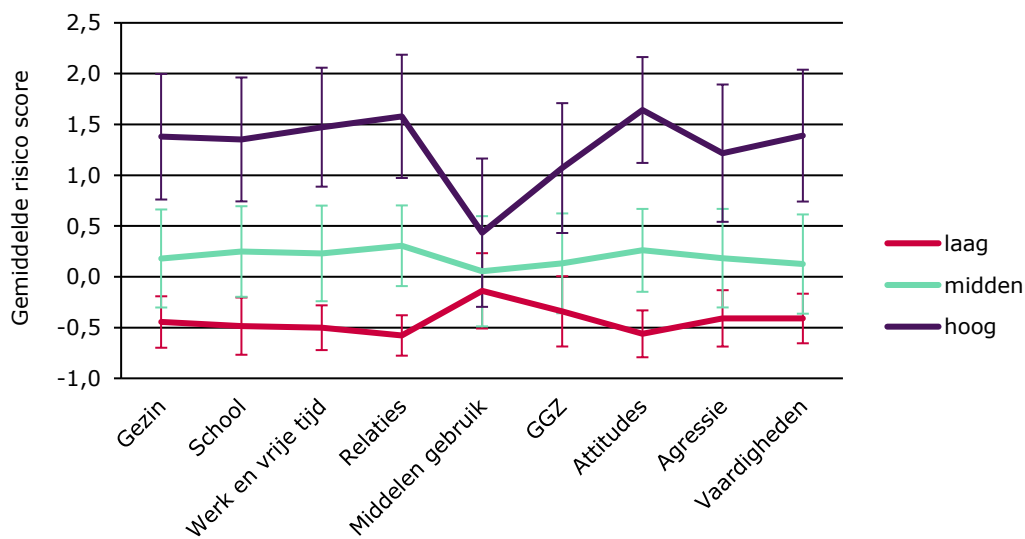
3 Wat is het profiel van jongeren in de jeugdstrafrechtketen, of deelpopulaties daarbinnen, volgens de risico- en beschermende factoren uit het LIJ?

Er zijn zeven verschillende profielen te onderscheiden op basis van de gemiddelde gestandaardiseerde scores op risico- en beschermende factoren. De jongeren bij wie alleen instrument 2a (N=6.206) is afgenomen kunnen in drie profielen worden ingedeeld; een laag-risicoprofiel, een midden-risicoprofiel en een hoog-risicoprofiel. In de figuren S1 en S2 is per domein te zien of de verschillende profielen hoog dan wel laag scoren wat betreft bescherming en risico. De overige vier profielen zijn gevormd op basis van de jongeren bij wie ook instrument 2b is afgenomen (N=4.596). Het gaat bij deze groep om een laag-risicoprofiel, een midden-risicoprofiel en twee hoog-risicoprofielen. In de figuren S3 en S4 is per domein te zien of de verschillende profielen hoog dan wel laag scoren wat betreft bescherming en risico.

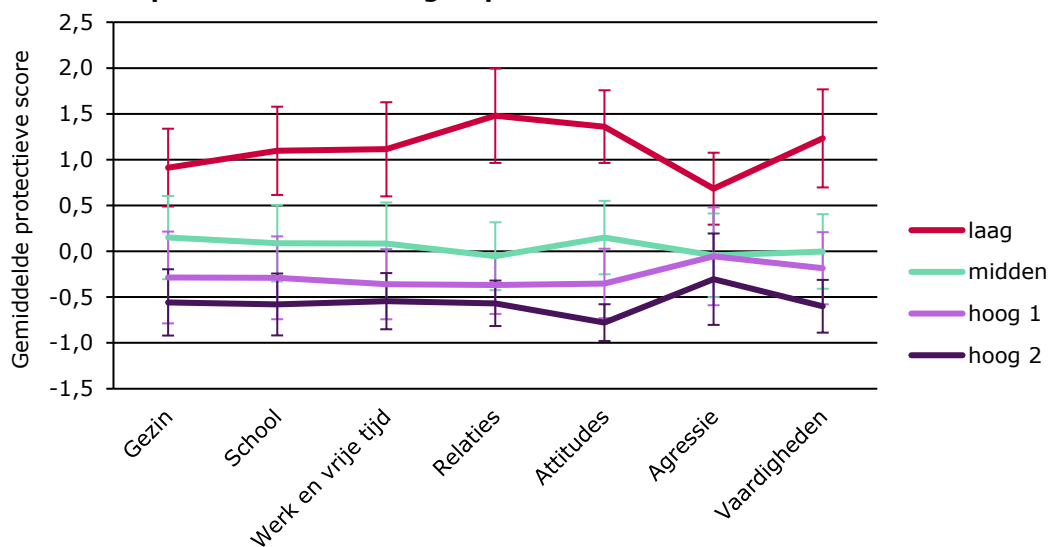
Figuur S1 Gemiddelde gestandaardiseerde protectieve scores voor de drie profielen van de 2a-groep

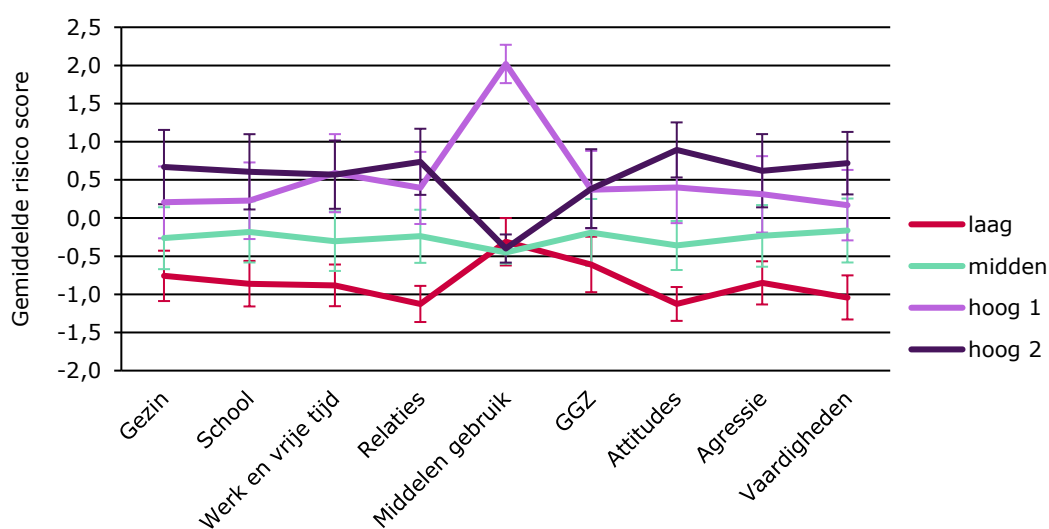
Figuur S2 Gemiddelde gestandaardiseerde risicoscores voor de drie profielen van de 2a-groep

Figuur S3 Gemiddelde gestandaardiseerde protectieve scores voor de vier profielen van de 2b-groep

Figuur S4 Gemiddelde gestandaardiseerde risicoscores voor de vier profielen van de 2b-groep

Profielen 2a-groep

Om een inhoudelijke profielschets te kunnen geven van de onderscheiden profielen is op itemniveau gekeken waar de profielen onderscheidend zijn. In tabel S1 staat een schematische weergave van de belangrijkste kenmerken opgesomd voor de drie profielen van de 2a-groep.

Tabel S1 Belangrijkste items voor de drie profielen van de 2a-groep

Profiel 1: laag-risicoprofiel	
De jeugdige	<ul style="list-style-type: none"> ... brengt vooral met pro sociale leeftijdgenoten zijn tijd door; ... staat afwijzend tegenover antisociaal gedrag van leeftijdsgenoten en laat zelf ander gedrag zien; ... accepteert verantwoordelijkheid voor antisociaal gedrag; ... heeft respect voor autoriteitsfiguren; ... hecht belang aan onderwijs; ... schoolprestaties zijn voldoende tot goed.
Profiel 2: midden-risicoprofiel	
De jeugdige	<ul style="list-style-type: none"> ... woont in een gezin; ... herkent probleemsituaties, bedenkt oplossingen; ... geen meldingen van gewelddadig gedrag; ... biedt soms/zelden weerstand tegen de invloed van antisociale leeftijdgenoten; ... bagatelliseert, ontkent, rechtvaardigt, verexcuseert zichzelf of beschuldigt anderen voor antisociaal gedrag; ... hecht minder belang aan onderwijs ... volgt (speciaal) onderwijs; ... vertoont (soms) negatief gedrag op school.
Profiel 3: hoog-risicoprofiel	
De jeugdige	<ul style="list-style-type: none"> ... heeft geen respect voor autoriteitsfiguren; ... brengt vooral met antisociale leeftijdsgenoten hun tijd door ... heeft bewondering voor en/of imiteert antisociaal gedrag van leeftijdsgenoten; ... problematische vrijetijdsbesteding; ... vindt schreeuwen vaak een geschikte oplossing van een conflict; ... zeer impulsief: denkt gewoonlijk niet na alvorens iets te doen.

Noot: groen gearceerd betreft beschermende factoren; lila gearceerd betreft risicofactoren.

Van de jongeren bij wie alleen instrument 2a is afgenomen (N=3.224), valt 52% in het laag-risicoprofiel. Zoals in tabel S1 te zien, worden deze jongeren gekenmerkt door hoge scores op de protectieve factoren. Zo brengen jongeren uit dit profiel vooral met pro sociale leeftijdgenoten hun tijd door; hebben ze respect voor autoriteitsfiguren en hechten ze belang aan onderwijs.

De groep jongeren uit het midden-risicoprofiel (N=2.192; 36% van de jongeren bij wie alleen instrument 2a is afgenomen) scoren hoog noch laag op de protectieve en risicofactoren. Deze jongeren worden gekenmerkt door een stabiele thuissituatie, ze herkennen probleemsituaties en bedenken oplossingen, maar vertonen (soms) negatief gedrag op school en bieden soms of zelden weerstand tegen de invloed van antisociale leeftijdgenoten.

In het hoog-risicoprofiel (N=756; 12% van de 2a-groep) scoren de jongeren het hoogst op de risicoscores. Deze jongeren zijn onder andere zeer impulsief, hebben een problematische vrijetijdsbesteding en hebben bewondering voor antisociaal gedrag van leeftijdsgenoten.

Profielen 2b-groep

Ook bij de profielen van de 2b-groep is op itemniveau gekeken hoe deze profielen zich van elkaar onderscheiden. In tabel S2 staat een schematische weergave van de belangrijkste kenmerken opgesomd voor de vier profielen van de 2b-groep.

Tabel S2 Belangrijkste items voor de vier profielen van de 2b-groep

Profiel 1: laag-risicoprofiel	
De jeugdige	<ul style="list-style-type: none"> ... heeft een sterke binding met de gemeenschap; ... staat afwijzend tegenover antisociaal gedrag van leeftijdsgenoten en laat zelf ander gedrag zien; ... is van mening dat wetten en regels ook voor hem of haar gelden; ... heeft respect voor autoriteitsfiguren; ... heeft sterk de wens tot een beter leven – zonder antisociaal gedrag; ... heeft voldoende tot goede schoolprestaties; ... is in staat om een baan te behouden; ... heeft een ondersteunend gezin;
	<ul style="list-style-type: none"> ... deed vroeger gevaarlijke dingen ... heeft een diagnose van psychische problemen die nu nog geldig is.
Profiel 2: midden-risicoprofiel	
De jeugdige	<ul style="list-style-type: none"> ... is in het afgelopen half jaar één keer of vaker verwijderd uit de les, of zelfs geschorst; ... heeft problemen op het gebied van morele ontwikkeling; ... past minder vaak vaardigheden toe in moeilijke situaties; ... heeft problemen met het denken in termen van oorzaak en gevolg.
Profiel 3: hoog-risicoprofiel 1	
De jeugdige	<ul style="list-style-type: none"> ... drinkt vaak en veel alcohol; ... gebruikt vaak en veel drugs; ... kampt met psychische problemen; ... deed vroeger gevaarlijke dingen; ... getuige van (huiselijk) geweld; ... vaak/regelmatig sprake (geweest) van een kindbeschermingsmaatregel. ... heeft een leefgroep/tehuis/pleeggezin verleden; ... is weleens uit huis geplaatst.
Profiel 4: hoog-risicoprofiel 2	
De jeugdige	<ul style="list-style-type: none"> ... maakt veel denkfouten; ... heeft problemen op het gebied van morele ontwikkeling; ... heeft zwakke of geen wens tot een beter leven; ... heeft geen reëel beeld van de wereld om zich heen en het eigen handelen hierin; ... biedt soms/zelden weerstand tegen de invloed van antisociale leeftijdsgenoten; ... heeft geen sociale binding met de gemeenschap; ... interpreteert gedrag van anderen in gewone neutrale situaties primair negatief of vijandig; ... herkent probleemsituaties niet.

Noot: groen gearceerd betreft beschermende factoren; lila gearceerd betreft risicofactoren.

De jongeren in het laag-risicoprofiel (N=760 jongeren; 17% van de jongeren bij wie ook instrument 2b is afgenomen) scoren het hoogst op de protectieve factoren. Ze laten een stabiel beeld zien: schoolprestaties zijn voldoende tot goed, ze zijn in staat om een baan te behouden en hebben een ondersteunend gezin. Deze jongeren hebben in het verleden wel eens gevaarlijke dingen gedaan en er is een diagnose van psychische problemen die nu nog geldig is.

Het midden-risicoprofiel (N=1.743 jongeren; 38%) laat geen afwijkende scores zien op de domeinen. Op itemniveau zijn de volgende zaken opvallend: deze groep is in het afgelopen half jaar één keer of vaker verwijderd uit de les, of zelfs geschorst. Uit het domein attitudes blijkt dat de jeugdige problemen heeft op het gebied van morele ontwikkeling. Ze passen ook minder vaak vaardigheden toe in moeilijke situaties in vergelijking met de jongeren uit het laag-risicoprofiel. Verder hebben jongeren in dit profiel problemen met het denken in termen van oorzaak en gevolg.

Het hoog-risicoprofiel 1 (N=768; 17%) is een problematische groep die met name gekenmerkt wordt door problematisch middelengebruik. De jongeren uit dit profiel drinken vaak en veel alcohol en gebruiken tevens vaak en veel drugs.

Het hoog-risicoprofiel 2 (N=1.318; 29%) heeft het meest risicovolle karakter. Op itemniveau komt naar voren dat ze veel denkfouten maken, problemen hebben op het gebied van morele ontwikkeling en probleemsituaties niet herkennen.

4 Op welke wijze kan het LIJ of specifieke informatie uit het LIJ bijdragen aan recidiveonderzoek onder jeugdige daders?

Om inzicht te krijgen in de profielen van de jongeren binnen de strafrechtketen en de relatie met recidive is voor de groep jongeren bij wie alleen instrument 2a is afgenomen en voor de jongeren bij wie ook instrument 2b is afgenomen de recidiveprevalentie berekend. Daarnaast is gekeken of de onderscheiden profielen uit het LIJ samenhangen met recidive naast statische factoren, zoals geslacht en delictverleden, waarvan bekend is dat ze samenhangen met recidive.

Recidiveprevalentie uitgesplitst per profiel voor 2a-groep

- Van de jongeren bij wie alleen instrument 2a is afgenomen heeft 29% binnen twee jaar een nieuwe strafzaak voor enig delict; 4% heeft een nieuwe strafzaak voor een zeer ernstig delict.
- Twee jaar na afname van het LIJ-instrument 2a heeft 21% van jongeren behorend tot het laag-risicoprofiel gerecidiveerd met enig delict. Van de jongeren behorend tot het midden-risicoprofiel heeft 34% binnen twee jaar na afname van het 2a-instrument met enig delict gerecidiveerd. In het hoog-risicoprofiel recidiveert 51% binnen twee jaar na afname van het instrument. Bij de tweejarige zeer ernstige recidive zien we dat het hoog-risicoprofiel zich sterk onderscheidt van de twee andere profielen. Van het laag-risicoprofiel heeft 2% van de jongeren binnen twee jaar met een zeer ernstig delict gerecidiveerd, van het midden-risicoprofiel heeft 5% van de jongeren binnen twee jaar met een zeer ernstig delict gerecidiveerd. Bij het hoog-risicoprofiel ligt dit op 10% van de jongeren.

Tabel S3 Prevalentie van recidive binnen 2 na afnemen van het LIJ voor de 2a-groep, totaal en per profiel

	2a-groep totaal	Laag- risicoprofiel	Midden- risicoprofiel	Hoog- risicoprofiel
Algemene recidive	29,0	20,6	33,6	50,8
Zeer ernstige recidive	4,4	2,3	4,7	9,8

Recidiveprevalentie uitgesplitst per profiel voor 2b-groep

- Voor jongeren bij wie tevens instrument 2b is afgenomen ligt de prevalentie van de tweejarige algemene recidive op 49% en de prevalentie van de tweejarige zeer ernstige recidive op 10%.
- De algemene recidive ligt voor het laag-risicoprofiel twee jaar na afname van het LIJ-instrument 2b op 33%. Voor deze groep ligt de tweejarige zeer ernstige recidive op 5%.
- Voor het midden-risicoprofiel van de 2b-groep ligt de prevalentie van de tweejarige algemene recidive op 46% en de prevalentie van de tweejarige zeer ernstige recidive op 8%.
- Recidive onder het hoog-risico- profiel 1 en het hoog-risicoprofiel 2 twee jaar na afname van het LIJ loopt op tot respectievelijk, 55% en 58% wat algemene

recidive betreft. Waar de profielen hoog-risicoprofiel 1 en hoog-risicoprofiel 2 op elkaar lijken qua algemene recidiverisico, daar verschillen ze op zeer ernstige recidive met respectievelijk 12% en 24%.

Tabel S4 Prevalentie van recidive binnen 2 na afnemen van het LIJ voor de 2b-groep, totaal en per profiel

	2b-groep totaal	Laag- risicoprofiel	Midden- risicoprofiel	Hoog- risicoprofiel 1	Hoog- risicoprofiel 2
Algemene recidive	49,2	32,9	45,7	55,4	58,1
Zeer ernstige recidive	9,6	4,5	7,6	11,5	13,7

Voor de recidivemonitor van het WODC kan het gebruik van de informatie uit het LIJ een meerwaarde bieden. Binnen het recidiveonderzoek uitgevoerd door het WODC worden voornamelijk statische factoren gebruikt om recidive te voorspellen. Ook dynamische risicofactoren kunnen de kans op recidive voorspellen. De protectieve en risicofactoren uit het LIJ zijn een voorbeeld van zulke dynamische factoren. De resultaten in dit onderzoek laten zien dat de profielen op basis van het LIJ samenhangen met recidive bovenop de samenhang van statische factoren met recidive.

Tot slot

Uit het huidige onderzoek komt waardevolle informatie naar voren over de profielen van jongeren die op basis van de risico- en beschermende factoren uit het LIJ onderscheiden kunnen worden en wat de relatie van deze profielen met recidive is. De volgende aanbevelingen kunnen worden gedaan:

- 1 Een eerste aanbeveling is om te overwegen om bij jongeren met een hoog-risicoprofiel op basis van het instrument 2a ook instrument 2b van het LIJ af te nemen. Deze jongeren hebben een problematisch risicoprofiel en zij recidiveren ook meer dan de laag-risicogroep en midden-risicogroep onder de 2b-jongeren.
- 2 Dit onderzoek heeft laten zien dat jongeren die als verdachte bij de politie komen aan de hand van het LIJ in verschillende profielen ingedeeld kunnen worden. Deze profielen en dan met name de achterliggende scores op de verschillende items uit het LIJ kunnen gebruikt worden om in te schatten welke interventies voor een jongere geschikt zijn, en wellicht zelfs of er interventies te ontwikkelen zijn voor specifieke groepen jongeren. Hierbij moet echter wel in ogenschouw worden genomen dat de profielen gebaseerd zijn op groepsgemiddelden. De inzet van interventies zal altijd plaats moeten vinden op basis van het profiel van een individuele jongere.
- 3 Ten slotte doen we aanbevelingen voor vervolgonderzoek. Allereerst is het zinvol om met recentere data dit onderzoek te herhalen. De vraag is of met recentere data dezelfde profielen gevonden worden. Daarbij is het interessant om na te gaan of de onderscheiden profielen zich ook voordoen wanneer onderscheid gemaakt wordt naar subgroepen. Zijn bijvoorbeeld bij meisjes dezelfde profielen te vinden als bij jongens? Hierbij is het van belang niet alleen onderscheid te maken naar de ernst van het risicoprofiel maar ook te kijken naar de achterliggende risico- en beschermende factoren.
- 4 Verder is het aan te bevelen vervolgonderzoek uit te voeren naar het hoog-risicoprofiel 2 van de 2b-groep. Dit profiel wordt gekenmerkt door een verscheidenheid aan risicofactoren over verschillende domeinen heen. Qua risicofactoren en recidive lijkt dit de meest risicovolle en problematische groep. De vraag is of een

achterliggende redenen gevonden kan worden voor de problematiek op de verschillende domeinen. Hebben we hier te maken met een specifieke groep jongeren voor wie een aparte aanpak nodig is? Dit is een vraag die we op basis van dit onderzoek niet kunnen beantwoorden en die vraagt om een meer kwalitatieve benadering.